

Programmabegroting

2021 - 2024

Waarom dit programma?

Wageningen verandert snel. De Wageningen Campus ontwikkelt zich, de vraag naar woningen blijft en onze ambities voor groen en natuur ook. We willen gemengde wijken, waarbij ruimte is voor klimaatadaptatie en de energietransitie. Daarnaast stellen inwoners, ondernemers en bezoekers van Wageningen hoge eisen aan de woon-, werk- en leefomgeving, het voorzieningenniveau, duurzaamheid en de bereikbaarheid van de stad. We willen de kwaliteit en diversiteit van de leefomgeving verbeteren en een evenwichtige samenstelling van de stad bevorderen. Daarom werken we samen met lokale, regionale en landelijke partners. Door ruimtelijke ontwikkeling geven we invulling aan een veranderende stad en de maatschappelijke opgaven die daarbij horen. Participatie is voor ons hierbij een essentieel onderdeel.

Ook willen we archeologische, cultuurhistorische, landschappelijke, stedenbouwkundige, ecologische en aardkundige waarden beschermen, herstellen en versterken. Deze waarden moeten beter zichtbaar en beleefbaar zijn. De gebieden rondom Wageningen willen we met elkaar en met de stad verbinden voor mens en dier. We gaan dit op een integrale manier verder ontwikkelen, waarbij we kijken naar wonen, groen, biodiversiteit, parkeren, klimaatadaptatie en de energietransitie.

Beoogd maatschappelijk effect

We willen een complete, dynamische en aantrekkelijke stad zijn met respect voor de identiteit van Wageningen. We willen op een duurzame wijze bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Deze thema's zijn verwerkt in een doelenboom, waarin per doel wordt beantwoord:

- Wat willen we bereiken? (hoofddoelen en doelen)
- Wat gaan we daarvoor doen? (resultaten)

3.1 Ruimtelijke kwaliteit

Wat willen we bereiken?

Een ruimtelijke inrichting die aansluit op maatschappelijke behoeften, de actuele markt en ruimtelijke kwaliteit volgens de structuurvisie 2013

Wageningen verandert: de campus ontwikkelt zich verder, de vraag naar woningen blijft, evenals onze ambities op klimaatadaptatie, energietransitie, groen, en het streven naar gemengde wijken.

Om ervoor te zorgen dat de ruimtelijke inrichting blijft aansluiten op de markt en maatschappelijke behoeften werkt de gemeente nauw samen met lokale en regionale stakeholders. We willen geen uitbreidingswijken. We beoordelen ruimtelijke initiatieven onder andere aan de hand van wettelijke- en beleidskaders. We realiseren zelf ontwikkelingen, maar faciliteren vooral ruimtelijke initiatieven van derden. Waar nodig actualiseren we bestemmingsplannen op eigen initiatief, zodat ze voldoen aan de wettelijke kaders. We optimaliseren continu onze processen rond ruimtelijke ontwikkelingen. Door onze dienstverlening zo efficiënt en doelmatig mogelijk te maken verhogen we de kwaliteit hiervan.

Dit doen we onder andere door het vroeg betrekken van stedenbouwkundige kennis in de ruimtelijke verkenning en planvorming van een initiatief. Door in control te zijn over onze ruimtelijke processen, zodat het duidelijk is wat we wanneer doen, wie het doet en wat het kost. En door een hoge mate van participatie te hanteren bij ruimtelijke processen, zoals bijvoorbeeld de aanpak van de gebiedsvisie Olympiaplein. We benaderen initiatieven integraal en in samenhang met de omgeving en opgaven. Dit doen we allemaal in de geest van de Omgevingswet.

Doelen

3.1.1 Faciliteren ruimtelijke ontwikkelingen

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn gefaciliteerd in het kader van de Structuurvisie, maatschappelijke behoeften, actuele behoeften van de markt en passen in onze beleidskaders.

Beoogde resultaten

- Stedenbouwkundige kwaliteit is geborgd in het proces
- Vastgestelde bestemmingsplannen voldoen aan ons beleid, passen in de Structuurvisie en voldoen aan de maatschappelijke behoefte en aan de actuele vraag van de markt.
- We faciliteren ruimtelijke ontwikkelingen, die voldoen aan ons beleid en passen in de Structuurvisie en voldoen aan maatschappelijke- en marktbehoeften.

3.1.2 Realiseren ruimtelijke ontwikkelingen

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn gerealiseerd in het kader van de Structuurvisie, maatschappelijke behoeften, actuele behoeften van de markt en passen binnen onze beleidskaders.

Beoogde resultaten

- We realiseren ruimtelijke ontwikkelingen, die voldoen aan ons beleid en passen in de structuurvisie en voldoen aan maatschappelijke- en marktbehoeften.
- Vastgestelde bestemmingsplannen voldoen aan ons beleid, passen in de Structuurvisie en voldoen aan de maatschappelijke behoefte en aan de actuele vraag van de markt.
- Stedenbouwkundige kwaliteit is geborgd in het proces

3.1.3 Bouwplannen en ruimtelijk gebruik voldoen aan wettelijke- en beleidskaders

Bouwplannen en ruimtelijk gebruik voldoen aan de wettelijke- en beleidskaders.

Beoogde resultaten

- Bouwplannen en ruimtelijk gebruik voldoen aan wettelijke en beleidskaders

3.1.4 Lokale en regionale stakeholders hebben een rol

Lokale en regionale stakeholders hebben een rol.

Beoogde resultaten

- Passende participatie voor het realiseren van ruimtelijke ontwikkelingen is geborgd in de processen
- We hebben structureel verbinding met onze partners en stakeholders

Risico's

Voor de ruimtelijke ontwikkeling van onze stad zijn we afhankelijk van externe actoren en factoren. Dit geldt voor initiatieven, de kwaliteit hiervan en de participatie in de planvorming. Hierdoor kunnen ontwikkelingen anders lopen dan verwacht en het proces niet leid tot een vastgesteld bestemmingsplan. Dan halen we onze doelen niet.

3.2 Beheer openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Het beheer draagt bij aan de instandhouding van de kwaliteit (schoon, heel en veilig) van de openbare ruimte

Door het stimuleren van burgerinitiatieven en adequate afhandeling van meldingen en klachten wordt het beheer van de openbare ruimte kwalitatief in stand gehouden. Voor al het beheer zijn vastgestelde plannen.

Het is wettelijk vastgesteld dat de gemeente gifvrij onderhoud van de openbare ruimte moet uitvoeren. Dit zorgt o.a. voor het behoud van de biodiversiteit. De gemeente is verplicht informatie te registreren en te beheren ten behoeve van betrouwbare geografische en vastgoedinformatie.

Doelen

3.2.1 Het beheer is uitgevoerd volgens de (vastgestelde) plannen

Het beheer is uitgevoerd volgens de (vastgestelde) plannen.

Beoogde resultaten

- De buitenruimte is volgens de vastgestelde beeldniveaus onderhouden.
- Bermbeheer is frequentiegericht onderhouden met als hoofddoel biodiversiteit en verkeersveiligheid.
- Alle meldingen en klachten zijn afgehandeld en illegale activiteiten die natuur en landschap schaden zijn gehandhaafd.

Risico's

3.3 Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van cultuurhistorie

Wageningen hecht aan haar groene omgeving. We geven veel betekenis aan de intrinsieke waarde van de natuur en het positieve effect dat natuur en groen op mensen heeft. Daarom willen we natuurinclusief ontwikkelen en bij alle (ruimtelijke) plannen de natuur als belangrijk toetsingskader meenemen. Door het 'nee, tenzij' principe beperken we verstedelijking van het buitengebied. We stimuleren de natuur- en landschapsontwikkeling middels het Uitvoeringsprogramma voor het buitengebied en hebben een integrale visie op ons buitengebied ontwikkeld. We waarderen en faciliteren de inbreng van groene vrijwilligers en organisaties, zowel binnen- als buitenstedelijk.

Verder is een uitdaging dat ons landschap ingrijpend gaat veranderen door de noodzaak om energie grootschalig op te wekken. Goed nadenken over hoe het energielandschap van de toekomst eruit moet zien, is de enige manier om het ons niet te laten overkomen. Dit is dan ook een belangrijk thema binnen de visie Buitengebied.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie heeft zich de laatste jaren door wettelijk regelgeving een duidelijkere plaats verworven in het krachtenveld van de ruimtelijke ordening. In Wageningen heeft de gereedkoming van de Cultuurhistorische waardenkaart een belangrijke bijdrage geleverd in het bewustzijn van de inwoners in de eigen leefomgeving en het ervaren van de ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke plannen leveren op dit terrein dikwijls discussie op. Vanuit Monumentenzorg wordt de kwaliteit van de gebouwde monumenten in het oog gehouden en waar kan financieel ondersteund. Samen met Archeologie wordt aan kwaliteitsborging gedaan door eisen te stellen aan uiteenlopende onderzoeken. Grotere projecten worden veelal door burgerinitiatieven aangejaagd (stadsgracht, Wageningen vestingstad) en met hen samen uitgevoerd.

Doelen

3.3.1 Verbinden gebieden voor mens en dier

De gebieden rondom Wageningen worden met elkaar en met de stad verbonden, voor mens en dier.

Beoogde resultaten

- In samenwerking tussen gemeente-SWE-klankbordgroep Eng zijn de doelen van de visie verder uitgewerkt.
- Voortgangsrapportage UP buitengebied wordt jaarlijks bij provincie opgeleverd.
- Start inwonersinitiatief Nieuwe Nu is gefaciliteerd.
- Er is een landschapsfonds opgericht.
- Er is een biodiversiteitsplan opgesteld en vastgesteld.
- Er is een plan van aanpak vastgesteld voor het verder uitwerken van de noordelijke ecologische verbindingszone.

3.3.2 Uitvoeringsprogramma GBP

Uitvoeringsprogramma Groenbeleidsplan

Beoogde resultaten

- De biodiversiteit van grotere bermen langs hoofdinfrastructuur is aantoonbaar verhoogd.
- Er is project in het kader van operatie Steenbreek uitgevoerd.
- Er is een stimuleringsproject groene gevels en daktuinen in wijken met laag groenpercentage uitgevoerd.
- 2 scholen hebben hun schoolplein vergroend.

3.3.3 Archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden

Archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden van het landschap worden beschermd, hersteld en versterkt, maar ook beter beleefbaar en zichtbaar gemaakt

Beoogde resultaten

- Monumenten zijn zichtbaar en toegankelijk.
- Op begraafplaats Leeuwerenk zijn de monumenten aangewezen.
- Door het samenwerkingsproject Gelders Arcadië is kennis van landgoederen en buitenplaatsen bevordert en uitgedragen.
- Cultuurhistorische structuren zijn bekend.
- Uitvoering gegeven aan de nota Archeologie

Risico's

Voor het bevorderen van biodiversiteit en landschap in het buitengebied door het ontwikkelen van meer hagen en natuur zijn we afhankelijk van de medewerking van grondeigenaren. Dit geldt ook voor de investeringsbereidheid van gebouweigenaren en scholen voor de investering van groene gevels, daken en pleinen.

Voor het uitwerken van de noordelijke ecologische verbindingszone hebben we de medewerking van gemeente Ede nodig.

Om te meten of de maatregelen ter verhoging van de biodiversiteit nuttig zijn moeten we monitoren. Dit is erg tijdsintensief en kostbaar. Onderzocht kan worden om gebruik te maken van vrijwilligers en studenten.

Er kan bezwaar gemaakt worden tegen de aanwijzing van monumenten.

3.4 Versterken Grebbedijk

Wat willen we bereiken?

Versterken Grebbedijk

Binnen het nationale Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) 2017-2022 heeft de Grebbedijk een van de hoogste prioriteringen gekregen om versterkt te worden, omdat de dijk vanaf 1-1-2017

niet meer voldoet aan de nieuwe normen vanuit het Deltaprogramma. De verschillende betrokken partijen, te weten Waterschap, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, Provincie Utrecht, Provincie Gelderland en de gemeente Wageningen hebben eind 2017 een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de verkenningsfase om dit gezamenlijk op te pakken, waarin ook het doel is naar mogelijke te koppelen gebiedsambities te kijken. Het doel is om het gebied niet alleen veiliger te maken, maar ook aantrekkelijker.

Het Waterschap Vallei en Veluwe heeft de regie op dit proces. Het proces is opgeknapt in een verkenningsfase (2017-2020), een planuitwerkingsfase waarin het definitief ontwerp van het Voorkeursalternatief wordt opgesteld (2020-2024) en een uitvoeringsfase (vanaf 2024). We zitten op dit moment dus in de planuitwerkingsfase. In juni 2020 heeft de raad het Voorkeursalternatief vastgesteld. Dit wordt verder uitgewerkt tot een definitief ontwerp voor de dijk en de gebiedsambities. Het definitieve ontwerp is de basis voor een projectbesluit en een omgevingsplan op grond van de Omgevingswet. De planuitwerkingsfase is afgerond wanneer het projectbesluit en het omgevingsplan voor de waterplas onherroepelijk zijn. Voor de gebiedsambities van de gemeente (€ 40.000 eenmalige kosten en daarna structureel € 140.400 (kapitaallasten)) zijn nog geen middelen gereserveerd.

Doelen

3.4.1 Voorkeursalternatief

Gemeentelijke ambities zijn meegenomen in het voorkeursalternatief (VKA).

Beoogde resultaten

- Definitief ontwerp voor de dijk en de gebiedsambities.

Risico's

De (juridische) haalbaarheid van de ADC-toets en de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen voor het realiseren van de in het VKA opgenomen projectdoelstellingen en gebiedsambities.

3.5 Voorbereiden op de Omgevingswet

Wat willen we bereiken?

Voorbereiden van de Omgevingswet

Volgens de huidige verwachting treedt op 1 januari 2022 de Omgevingswet in werking. Deze nieuwe wet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Dit maakt integraal beheer van de fysieke leefomgeving en een integrale aanpak van ontwikkelingen in die leefomgeving mogelijk. De Omgevingswet biedt veel kansen om aan de Wageningse ambities vorm te geven: versterken van natuur en landschap, kwaliteit van leven centraal stellen, bouwen aan toekomstbestendige wijken, ruimte houden en maken voor groen en bewegen voor een gezonder leven. In 2019 zijn we gestart met de voorbereiding van een proces om samen met Wageningse inwoners, organisaties, ondernemers en WUR onze eigen Wageningse omgevingsvisie te maken. Op verzoek van de gemeenteraad zijn we begonnen met de ontwikkeling van de visie op het buitengebied. Dit eerste onderdeel van de omgevingsvisie is in juli 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Daarnaast zijn we in 2020 gestart met de voorbereiding van de ontwikkeling van een visie op de bebouwde kom. Uiteindelijk worden deze visies samengevoegd tot één gemeentebrede omgevingsvisie. Parallel aan de ontwikkeling van de omgevingsvisie lopen processen ter voorbereiding van het tijdelijke, van rechtswege vastgestelde omgevingsplan per 1 januari 2022, de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de aanpassing van de dienstverlening. Verder werken we samen met (keten)partners als Omgevingsdienst De Vallei, Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland Midden, Waterschap Vallei & Veluwe, de Foodvalley-gemeenten en de provincie Gelderland.

Doelen

3.5.1 Kerninstrumenten Omgevingswet

Uiterlijk in 2024 zijn er vier lokale kerninstrumenten voor de Omgevingswet (omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplan, omgevingsvergunning), die aansluiten bij de eigenheid van Wageningen.

3.5.2 Dienstverleningsconcept Omgevingswet

Uiterlijk in 2024 wordt vanuit de gemeente en de ketenpartners gewerkt volgens een nieuw dienstverleningsconcept Omgevingswet, dat aansluit bij de wensen van Wageningen.

Risico's

Geen

Algemene informatie programma 3

Beleidsindicatoren

Er zijn geen beleidsindicatoren binnen dit programma.

Beleidskader

Het bestaande beleid van Wageningen is vastgelegd in de volgende documenten:

Verordeningen

- Verordening inning op de begraafrechten (2020)
- Bomenverordening (2010)
- Telecommunicatieverordening (1999)
- Bouwverordening Wageningen (1993, herziening 2018)
- Overeenkomst kadaster Gelderland (1991)
- Erfgoedverordening (2019)

Beleidsnota's

- Structuurvisie Wageningen (2013)
- Groenbeleidsplan (2017)
- Welstandsnota gemeente Wageningen 2018
- Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats en gedenkpark "De Leeuwerenk" 2019
- Beleidsnotitie openbare verlichting (2012)
- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving VTH-Beleid gemeente Wageningen
- Verordening kabels en leidingen Wageningen 2018
- Beleidsregels camping de Wielerbaan 2017
- Beleidsregels handhaving basisfunctie Openbare Ruimte (2005)

Betrokkenheid verbonden partijen

De volgende verbonden partijen zijn betrokken bij de uitvoering en realisatie van de doelstellingen uit het programma:

Regio Foodvalley

Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten. Gemeenten leveren ambtelijke capaciteit voor het uitvoeren van regionale opgaven. De regio ontwikkelt beleid en adviseert provincies, Rijk en Europese Commissie over wetten en regels. Ook coördineert de regio een uitvoeringsprogramma, dat een groot aantal projecten behelst. Deze projecten worden door samenwerkende gemeenten uitgevoerd. De regio faciliteert. Gemeente Wageningen neemt deel aan Regio Foodvalley middels een gemeenschappelijke regeling, om een aantal doelen uit haar programma te bereiken.

Omgevingsdienst De Vallei

De OddV voert in opdracht van de gemeente taken uit op het gebied van vergunningverlening en handhaving.

De onderstaande partijen zijn in formele zin geen verbonden partijen, maar wel relevant voor de realisatie van doelstellingen uit het programma:

Stichting Wageningse Eng (statuten), TAWÉ (reglement)

Voor de uitvoering van projecten die de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Eng behouden en waar mogelijk versterken, werkt de gemeente samen met de SWE. De missie en visie van de SWE liggen verankerd in de Statuten van de stichting.

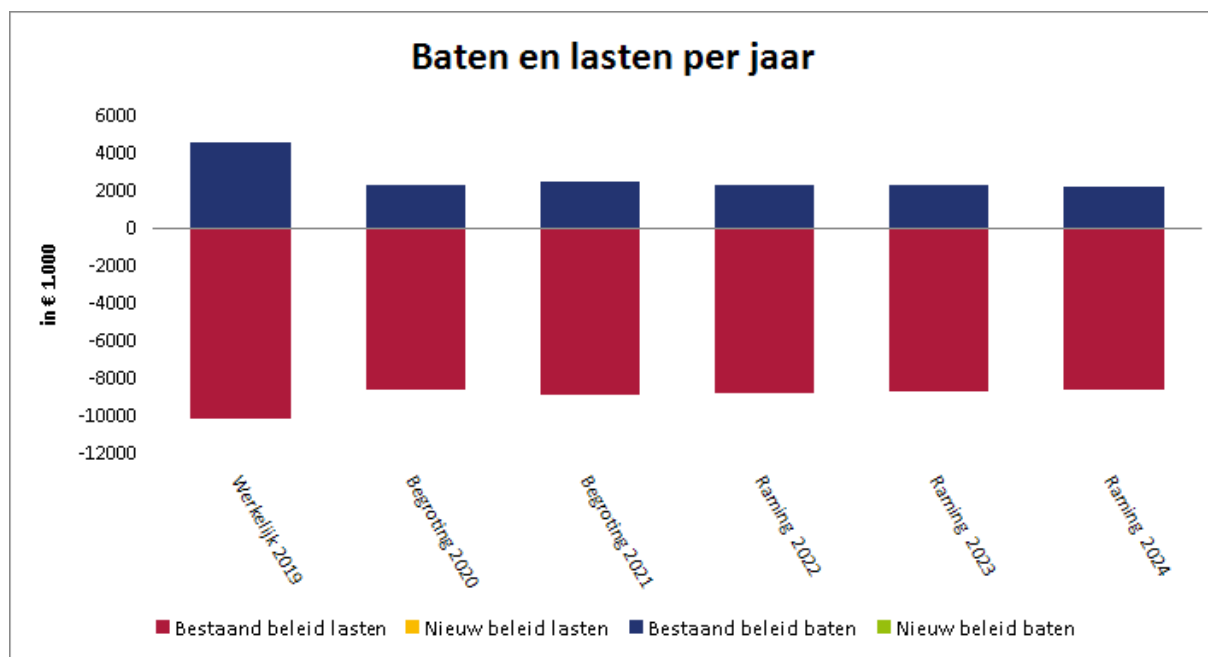
Om de diverse belangen van en op de Wageningse Eng verder te verankeren, heeft het gemeentebestuur een Territoriale Adviescommissie Wageningse Eng (TAWÉ) ingesteld. Deze commissie is door het college van B&W ingesteld en benoemd via een art. 84 commissie/verordening. De TAWÉ adviseert – gevraagd en ongevraagd- het college van burgemeester en wethouders over gemeentelijke beleidsontwikkelingen, vergunningverlening en alle andere zaken met betrekking tot de Wageningse Eng.

Wat mag het kosten?

De lasten, baten en het saldo van het programma Ruimtelijke ontwikkeling zijn als volgt:

Bedrag x € 1.000	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
LASTEN						
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Bestaand beleid	10.074	8.546	8.760	8.701	8.630	8.537
Totale lasten	10.074	8.546	8.760	8.701	8.630	8.537
BATEN						
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Bestaand beleid	4.561	2.362	2.552	2.300	2.305	2.218
Totale baten	4.561	2.362	2.552	2.300	2.305	2.218
SALDO						
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Bestaand beleid	-5.513	-6.184	-6.208	-6.401	-6.325	-6.320
Totaal saldo	-5.513	-6.184	-6.208	-6.401	-6.325	-6.320

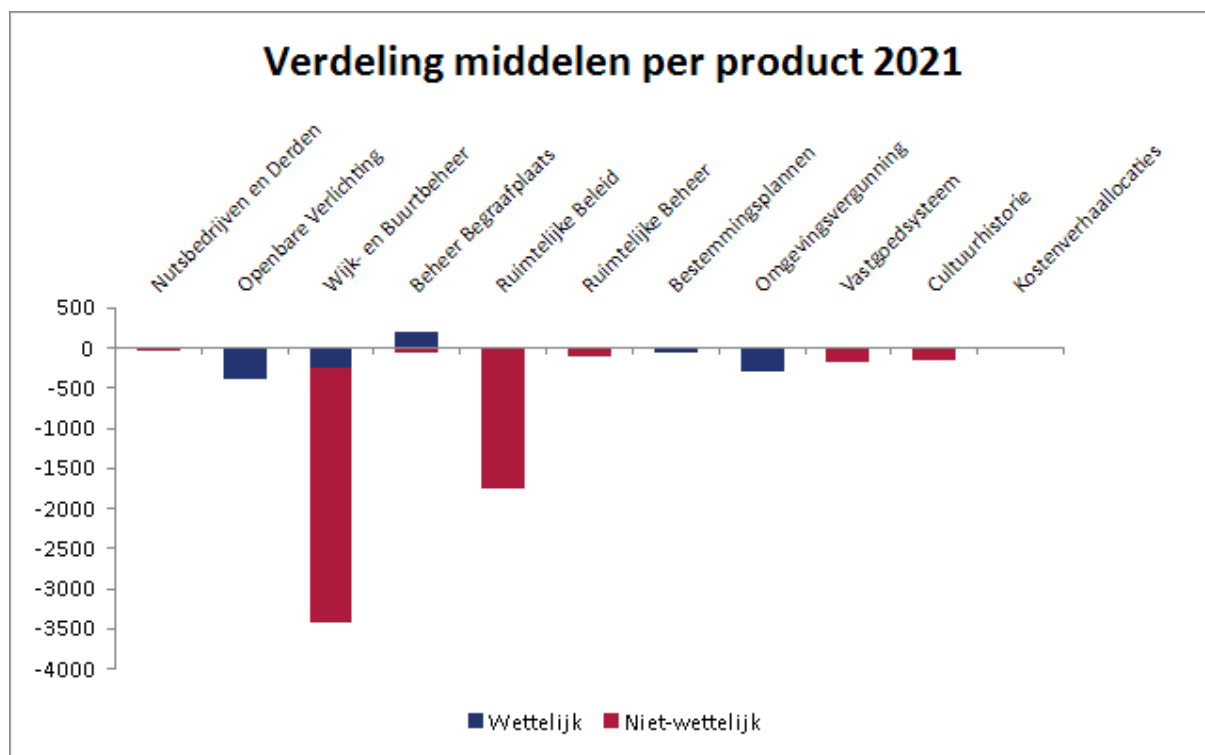
Baten en lasten per jaar (incl. nieuw versus bestaand beleid)

In onderstaande tabel is de verdeling per product opgenomen:

Bedrag x € 1.000	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
LASTEN						
Nutsbedrijven en Derden	144	123	124	125	126	126
Openbare Verlichting	392	372	379	385	392	398
Wijk- en Buurtbeheer	3.424	3.531	3.480	3.599	3.634	3.616
Beheer Begraafplaats	444	417	439	446	450	454
Ruimtelijke Beleid	1.532	1.556	1.751	1.687	1.707	1.777
Ruimtelijke Beheer	110	114	115	119	121	124
Bestemmingsplannen	272	265	83	85	86	88
Omgevingsvergunning	1.474	1.494	1.523	1.649	1.478	1.411
Vastgoedsysteem	111	117	183	187	192	196
Cultuurhistorie	169	143	145	149	152	155
Kostenverhaalallocaties	2.002	413	537	271	-	192
Totale lasten	10.074	8.546	8.760	8.701	8.630	8.537
BATEN						
Nutsbedrijven en Derden	111	100	100	100	100	100
Openbare Verlichting	3	4	4	4	4	4
Wijk- en Buurtbeheer	4	13	58	59	14	14
Beheer Begraafplaats	553	562	598	607	616	623
Ruimtelijke Beleid	300	-	-	-	-	-
Ruimtelijke Beheer	4	2	2	2	2	3
Bestemmingsplannen	115	62	22	22	23	23
Omgevingsvergunning	1.469	1.207	1.227	1.247	1.268	1.290
Vastgoedsysteem	-	-	-	-	-	-
Cultuurhistorie	-	-	-	-	-	-
Kostenverhaalallocaties	2.002	413	541	258	279	162
Totale baten	4.561	2.362	2.552	2.300	2.305	2.218
SALDO	-5.513	-6.184	-6.208	-6.401	-6.325	-6.320

Verdeling middelen per product (incl. wettelijke versus niet wettelijke taken)

In onderstaande tabel is de verdeling per hoofddoel opgenomen:

Bedrag x € 1.000		Begroting 2021
LASTEN		
3.1	Ruimtelijke kwaliteit	3.676
3.2	Beheer openbare ruimte	4.213
3.3	Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van cultuurhistorie	388
3.4	Versterken Grebbedijk	46
3.5	Voorbereiden op de Omgevingswet	437
Totale lasten		8.760
BATEN		
3.1	Ruimtelijke kwaliteit	2.378
3.2	Beheer openbare ruimte	174
3.3	Bevorderen van de biodiversiteit en behoud van cultuurhistorie	-
3.4	Versterken Grebbedijk	-
3.5	Voorbereiden op de Omgevingswet	-
Totale baten		2.552
SALDO		-6.208

